

URZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU
WYDZIAŁ ROZWOJU I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
UL. MAŁACHOWSKIEGO 3
41-200 SOSNOWIEC

Sosnowiec, dnia 15.02.2022r.

WRP.0012.01.02.2022.RO

15.02.2022
ZASTĘPCA PRYZYDENTA
Z. Byszewski
Zbigniew Byszewski

URZĄD MIEJSKI W SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ

wpłynęło 16.02.2022

L.dz. zał.

Podpis

M. Kozłowski

Szanowny Pan

Kamil Wnuk

Przewodniczący
Komisji Rozwoju Miasta i Ochrony
Środowiska
w/m

Wydział Rozwoju i Przedsiębiorczości przekazuje w załączeniu materiał własny dotyczący punktu nr 1 posiedzenia Komisji w dniu 21.02.2022r. - „Analiza lokalnego rynku pracy oraz zapoznanie się ze środkami na te działania przeznaczonymi na 2022 rok.”

Rynek pracy jest specyficznym rodzajem rynku, na którym dochodzi do wymiany, której przedmiotem jest praca. Taka transakcja odbywa się między nabywcami (czyli pracodawcami, którzy zgłaszają popyt na pracę i oferują miejsca zatrudnienia) a sprzedawcami (czyli pracownikami, którzy proponując swoje usługi, decydują tym samym o podaży pracy). Rynek pracy dotyczy więc procesów związanych z najmem pracowników. Jego celem jest dążenie do uzyskania równowagi między popytem a podażą na pracę poprzez odpowiednią alokację i relokację zasobów ludzkich.

Najbardziej podstawową kategorią jest lokalny rynek pracy, który obejmuje daną miejscowość. Jednak ze względu na specyfikę otoczenia miasta na prawach powiatu jakim jest Sosnowiec należy rozpatrywać lokalny rynek pracy również przez pryzmat istniejącego tworu jakim jest Górnośląsko – Zagłębiowska Metropolia czyli 41 miast i gmin o łącznej powierzchni 2,5 tys. km kw., w których mieszka 2,3 mln mieszkańców, działa 240 tys. firm i przedsiębiorstw, które wytwarzają ok. 8 proc. PKB naszego kraju. Pierwsza metropolia w Polsce rozpoczęła 1 stycznia 2018 roku realizację ustawowych zadań do których między innymi należą:

- TRANSPORT PUBLICZNY czyli zapewnienie mieszkańcom wachlarza komunikacyjnych możliwości, które będą dopasowane do potrzeb danej chwili i ich osobistych preferencji.
- ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY czyli dążenie do efektu synergii, polegającego na zwiększaniu zainteresowania inwestorów ofertą miast i gmin Metropolii a tym samym poprawie jakości i komfortu życia mieszkańców.
- KSZTAŁTOWANIE ŁADU PRZESTRZENNEGO: - rozwój przestrzenny o charakterze metropolitalnym, ujednoliconym, równomiernym i racjonalizowanym. To również współpraca na rzecz rozwoju systemów komunikacyjnych, w tym tras rowerowych.
- PROMOCJA - upowszechnianie wizerunku Metropolii jak synonimu potencjału gospodarczego, społecznego, intelektualnego, komunikacyjnego i kulturalnego.

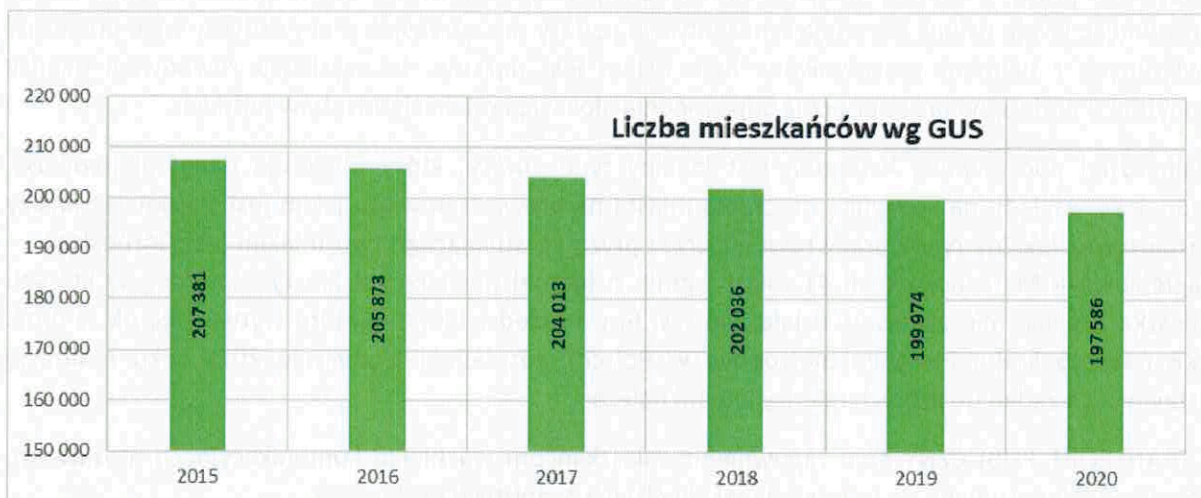
Mając świadomość specyfiki obszaru, w którym się znajdujemy można dokonać analizy rynku pracy.

Do tego zagadnienia niezbędne jest zapoznanie się z potencjałem ludnościowym i gospodarczym, które w sposób bezpośredni kształtują relacje i determinuje rozwój w tym zakresie.

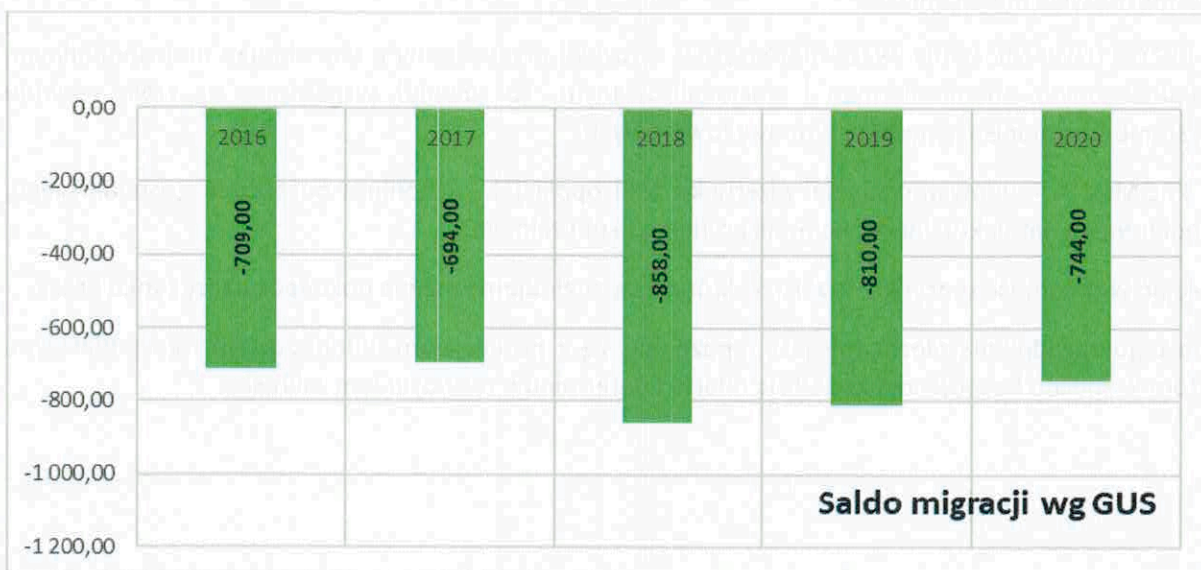
Potencjał ludnościowy Sosnowca

Z roku na rok Sosnowiec jak i większość miast regionu podlega zjawisku depopulacji.

Przedstawia to poniższy wykres opracowany na podstawie danych GUS

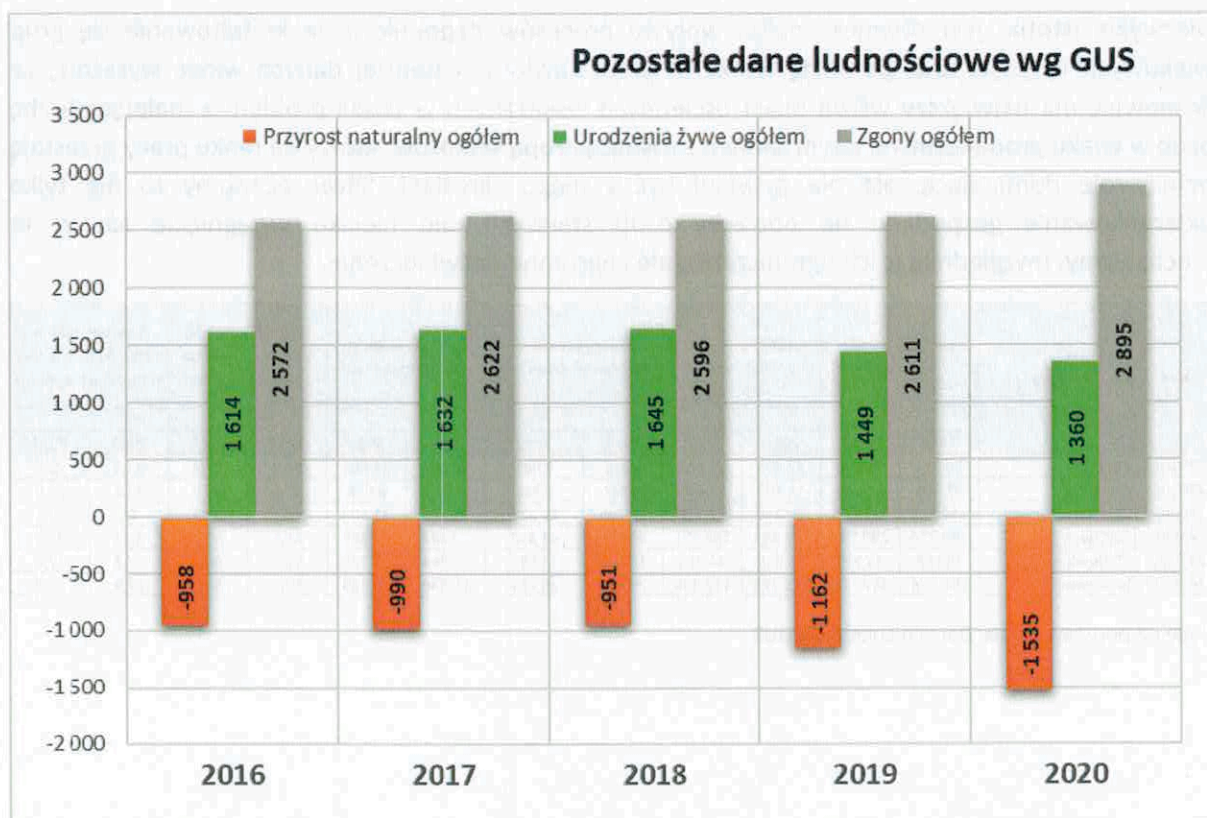

Odwrócenia trendów nie widać też w saldzie migracji, które prezentuje się w następujący sposób:

Główną przyczyną tych zjawisk jest ujemny przyrost naturalny, który stanowi wypadkową rosnącej liczby zgonów (zwłaszcza w ostatnim czasie) i malejącej liczby urodzeń. Już od wielu lat widoczna jest co raz mniejsza skłonność Polaków do posiadania większej liczby dzieci, a jeśli już to modelem dominującym jest model 2+1, który przy obecnej sytuacji w żaden sposób nie przyczynia się do wzrostu wskaźnika zastępowalności pokoleń. Podobne zjawisko zachodzi w naszym mieście co obrazuje poniższy wykres.

Pozostałe dane ludnościowe wg GUS

Mając na uwadze fakt, że negatywne zjawiska demograficzne nasiliły się w ostatnich 2 latach, kiedy to cały świat zmagał się z pandemią przedstawiono poniżej bardziej szczegółowy wykaz dotyczący tych tendencji z uwzględnieniem danych z 2021 r. (na podstawie informacji z Bazy Danych Lokalnych GUS)

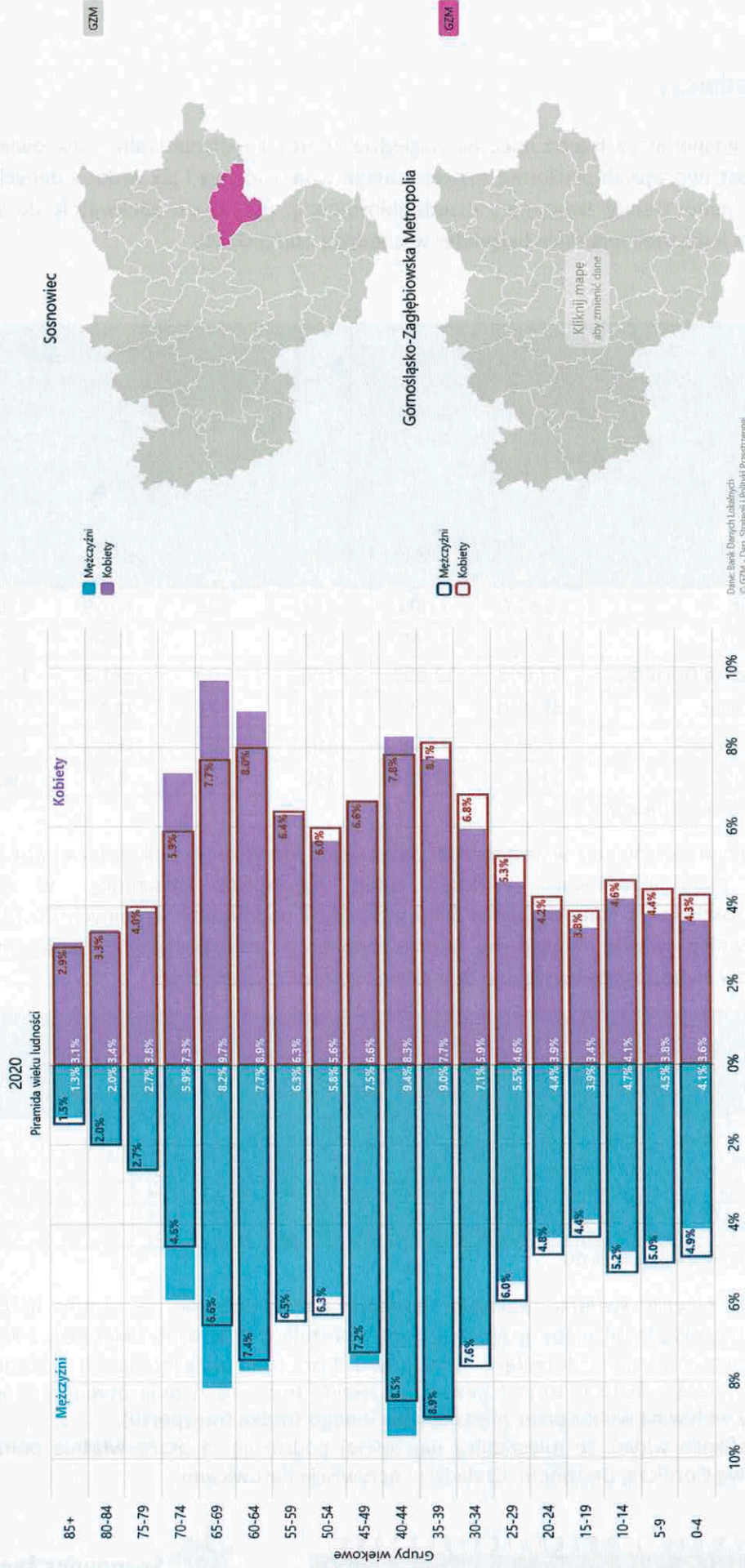
Rok	Półrocza	Liczba urodzeń żywych w Sosnowcu GUS	Liczba Zgonów w Sosnowcu GUS	Liczba Ludności w Sosnowcu GUS
2020	I półrocze	657	1332	198 996
	II półrocze	703	1563	197 586
Dane na koniec roku 2020		1360	2895	197 586
2021	I półrocze	649	1812	195 978
	II półrocze	b.d.	b.d.	b.d.
Dane na koniec roku 2021		b.d.	b.d.	b.d.

Niezwykle istotna jest również analiza wpływu procesów depopulacji na kształtowanie się grup wiekowych ludności oraz piramidę wieku. Z przedstawionych poniżej danych widać wyraźnie, że Sosnowiec ma największy wśród miast ościennych wskazanych w tabeli problem z malejącą liczbą osób w wieku produkcyjnym, a tym samym z rosnącą grupą seniorów, którzy na rynku pracy przestają pełnić rolę dominującą, ale nie powinni być z niego skreślan. Silver economy to nie tylko ukierunkowanie gospodarki na potrzeby osób starszych, ale niejako wciągnięcie ich w te mechanizmy, uwzględniając ich ograniczenia, ale i ogromne doświadczenie.

Kod	Gmina	Liczba ludności ogółem		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym na 100 osób ogółem		Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
2401011	Będzin	56 354	56 008	32 835	32 363	9 016	8 981	14 503	14 664	58,3	57,8	21,3	22,0
2401021	Czeladź	31 405	31 039	18 102	17 635	4 747	4 746	8 556	8 658	57,6	56,8	22,1	23,0
2465011	Dąbrowa Górnicza	119 373	118 285	69 326	67 759	18 769	18 623	31 278	31 903	58,1	57,3	21	22,1
2469011	Katowice	292 774	290 553	171 439	168 371	44 148	44 332	77 187	77 850	58,6	57,9	22,2	22,7
2470011	Mysłowice	74 618	74 559	45 316	44 751	13 508	13 683	15 794	16 125	60,7	60,0	17,2	17,6
2475011	Sosnowiec	199 974	197 586	115 323	112 366	29 015	28 781	55 636	56 439	57,7	56,9	22,9	23,9

Dane na podstawie Bazy Danych Lokalnych GUS

Rosnący udział osób w wieku starszym świetnie obrazuje też piramida wieku, która dodatkowo zestawiona jest tu ze średnią dla całego GZM-u.

Dane na podstawie INFO

WYDZIAŁ ROZWOJU I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Potencjał gospodarczy

Analizując kwestie gospodarcze trzeba mieć na względzie kontekst metropolitalny. Sosnowiec jest jednym z wielu miast tworzących platformę rozwoju całego województwa i jak widać z danych GUS wpisuje się w regionalne trendy związane z przedsiębiorczością, oczywiście adekwatnie do swojej pozycji na tle innych jednostek miejskich (wielolider wschodniej części GZM).

Kod	Gmina	Ogólna liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON		Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności		Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
2401011	Będzin	6 827	7 009	121	125	207,9	216,6
2401021	Czeladź	3 197	3 269	102	105	176,6	185,4
2465011	Dąbrowa Górnicza	12 603	12 853	106	109	181,8	189,7
2469011	Katowice	48 460	49 752	166	171	282,7	295,5
2470011	Mysłowice	7 525	7 703	101	103	166,1	172,1
2475011	Sosnowiec	21 916	22 294	110	113	190	198,4

Dane na podstawie Bazy Danych Lokalnych GUS

Tendencje te są utrzymane również w zestawieniu dotyczącym klasyfikacji wielkościowej dot. liczby pracujących w przedsiębiorstwach. Widać tutaj największą dynamikę w sferze mikroprzedsiębiorczości, która stanowi ponad 96% wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru REGON. Warto również zwrócić uwagę na bardzo stopniowo zmniejszającą się liczbę małych i średnich podmiotów zwłaszcza, że występuje to u prawie wszystkich sąsiadów.

Podmioty klasyfikowane według kryterium liczby pracujących w latach 2019-2021 (I półrocze)																		
Gmina	Ogółem			0 - 9			10 - 49			50 - 249			250 - 999			1000 i więcej		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Będzin	6 827	7 009	7 070	6 555	6 748	6 807	225	216	219	45	43	42	2	2	2	0	0	0
Czeladź	3 197	3 269	3 316	3 069	3 142	3 188	110	109	109	16	16	17	2	2	2	0	0	0
Dąbrowa Górnicza	12 603	12 853	13 012	11 970	12 241	12 412	504	483	473	112	112	110	13	13	13	4	4	4
Katowice	48 460	49 752	50 408	45 954	47 298	47 990	1 990	1 941	1 907	412	409	406	85	84	85	19	20	20
Mysłowice	7 525	7 703	7 832	7 153	7 347	7 483	301	287	281	62	59	58	9	10	10	0	0	0
Sosnowiec	21 916	22 294	22 413	21 116	21 502	21 629	639	630	624	137	137	135	20	21	21	4	4	4

Dane na podstawie Bazy Danych Lokalnych GUS

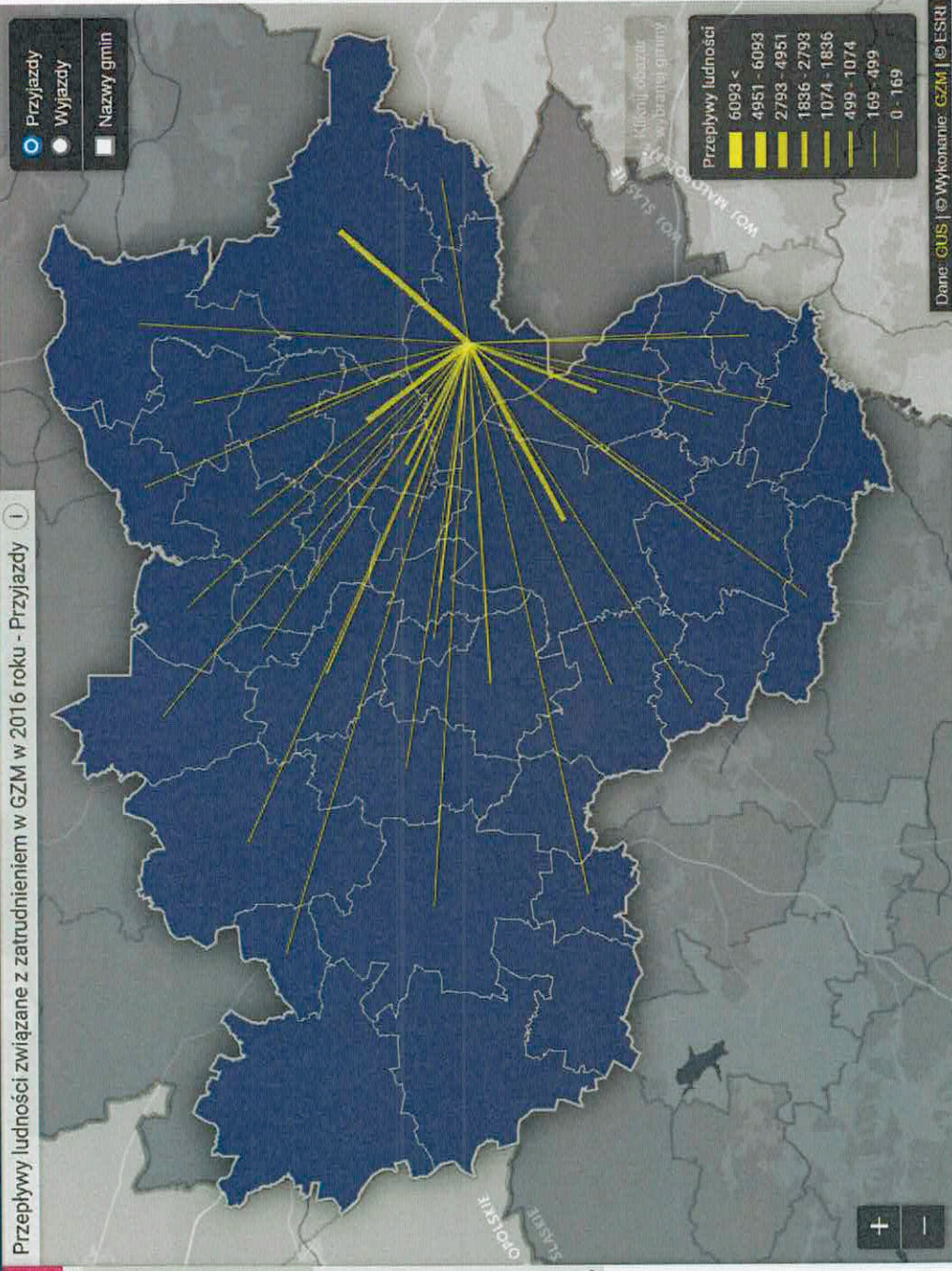
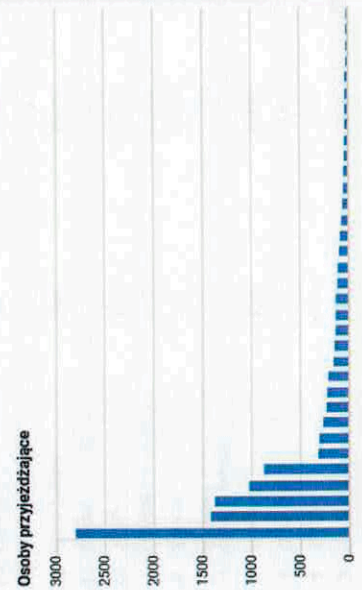
Metropolitalność w pigułce świetnie pokazują poniższe ryciny pobrane ze strony INFOGZM (<http://infogzm.metropoliagzm.pl/mapy/przeplywy.html>) obrazujące ilość osób i kierunki, z których docierają do Sosnowca oraz dane dotyczące kierunków i ilości osób wyjeżdżających z Sosnowca. Mimo, że dane pochodzą z 2016 r. to jest pewne, że trendy te się utrzymują pomimo pandemii (może jedynie miały wpływ na wybór przez mieszkańców innego środka transportu).

Na załączonych grafikach widać, że mieszkańcy najczęściej podróżują za pracę właśnie pomiędzy Sosnowcem, Dąbrową Górniczą, Będzinem, Czeladzią i oczywiście Katowicami.

Przeptywy ludności związane z zatrudnieniem w GZM w 2016 roku - Przyjazdy

Sosnowiec

Ip.	Przyjazdy z miasta / gminy	Osoby przyjeżdżające	Udział w ogólnej liczbie przyjeżdżających do pracy z terenu całego kraju [%]
1	Dąbrowa Górnicza	2793	18,7
2	Bedzin	1411	9,49
3	Katowice	1363	9,17
4	Czeladź	1014	6,82
5	Mysłowice	858	5,77
6	Chorzów	305	2,05
7	Siemianowice Śląskie	294	1,98
8	Bytom	257	1,73
9	Psary	223	1,5
10	Tychy	216	1,45
11	Ruda Śląska	204	1,37
12	Zabrze	151	1,02
13	Ślasków	138	0,93
14	Gliwice	126	0,85
15	Świętochłowice	124	0,83
16	Siewierz	123	0,83

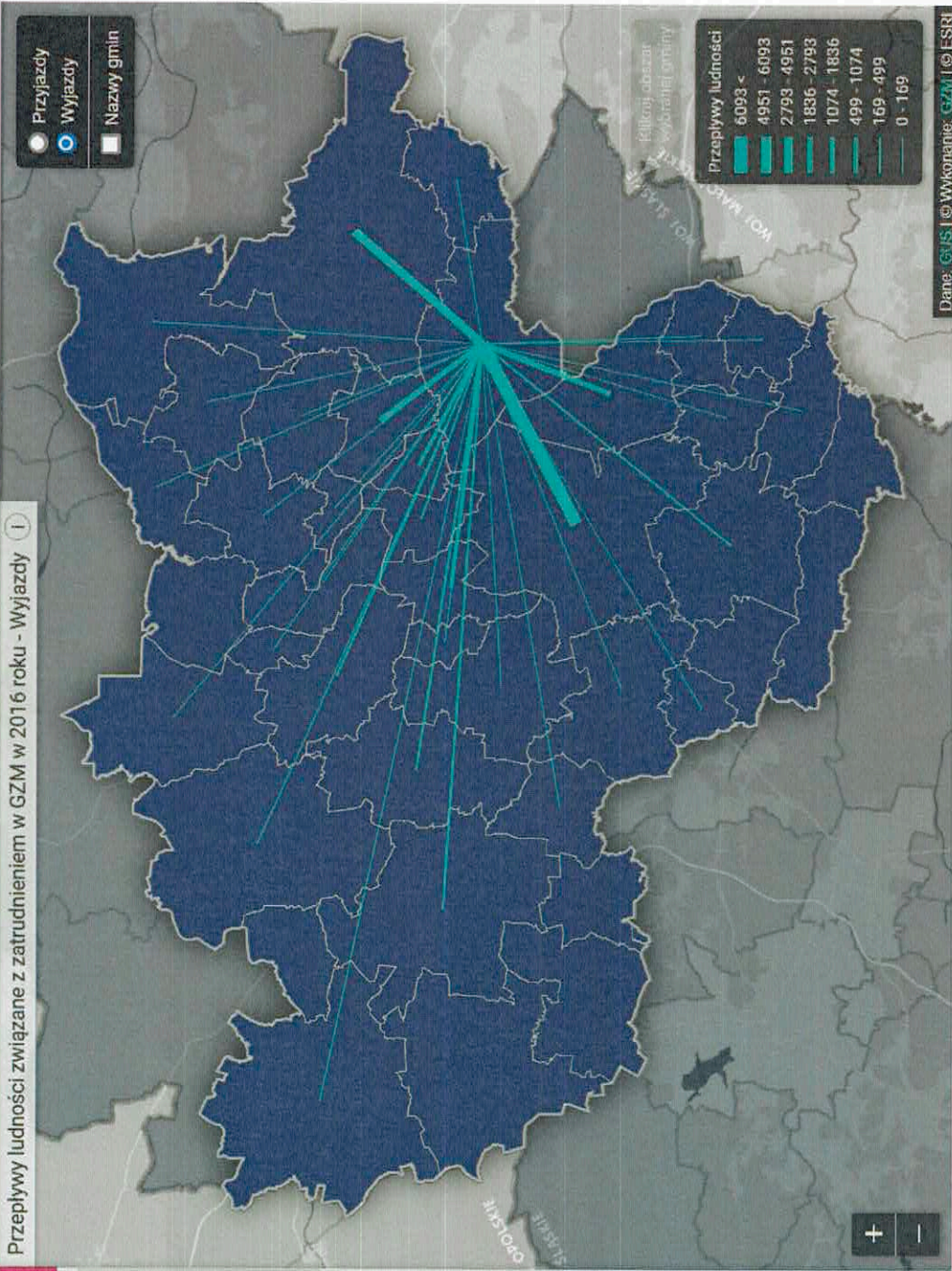
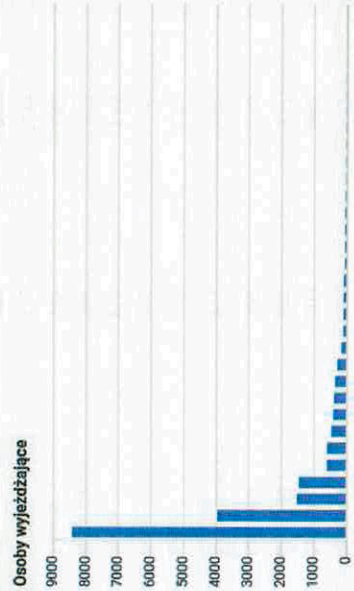

Dane: GUS | © Wykonanie: GZM | © ESRI

Przeplwy ludności związane z zatrudnieniem w GZM w 2016 roku - Wyjazdy

Sosnowiec

Ip.	Kierunek wyjazdu	Osoby wyjeżdżające	Udział wyjeżdżających w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym [%]
1	Katowice	8386	6,69
2	Dąbrowa Górnicza	3934	3,14
3	Mysłowice	1489	1,18
4	Będzin	1426	1,13
5	Chorzów	577	0,46
6	Czeladź	574	0,458
7	Siemianowice Śląskie	439	0,35
8	Zabrze	379	0,302
9	Gliwice	360	0,287
10	Tychy	335	0,267
11	Bytom	256	0,204
12	Ruda Śląska	148	0,118
13	Piekary Śląskie	85	0,067
14	Mikolów	80	0,063
15	Świętochłowice	74	0,059
16	Ślawków	68	0,054

Działania Wydziału Rozwoju i Przedsiębiorczości

Urząd Miejski w Sosnowcu poprzez rozmaite programy oraz zadania realizowane między innymi przez merytoryczny wydział – Wydział Rozwoju i Przedsiębiorczości (WRP) – od lat wspiera rozwój lokalny, wzmacnia przedsiębiorczość oraz poprawia warunki do prowadzenia działalności gospodarczej za pomocą następujących programów, projektów oraz działań, o których już wielokrotnie była mowa: (pakiet Przedsiębiorcy czy akcje w mediach społecznościowych wspierające lokalnych przedsiębiorców).

Oprócz tego prowadzi sprawy związane z obsługą inwestorów, którym przedstawiane są możliwości lokalizacji inwestycji na terenie miasta. Stale aktualizowana jest lista ofert inwestycyjnych, istotne z punktu widzenia działalności firmy informacje przekazywane są za pośrednictwem strony internetowej miasta w zakładce Inwestuj w Sosnowcu.

Elementem dbania o lokalny rynek pracy jest także systematyczna współpraca z KSSE i innymi podmiotami otoczenia biznesu. Do przykładów takich działań należą:

- umowa zawarta w 2021 r. z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną dotycząca współpracy w zakresie aktywizacji gospodarczej nieruchomości;
- umowa zawarta z Włoską Izbą Przemysłowo-Handlową w Polsce mającą siedzibę w Sosnowcu w zakresie organizacji w 2022 r. International Automotive Business Meeting 5th Edition.

Poniżej zamieszczono dane statystyczne dot. ilości obsługiwanych inwestorów i prowadzonych spraw w badanym okresie:

Rok	Liczba odbytych spotkań	Liczba prowadzonych spraw
2018	76	50
2019	76	27
2020	45	27
2021	69	30

W Wydziale prowadzone są czynności związane z rejestracją i wyrejestrowywaniem działalności z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Zestawienie danych statystycznych w ujęciu rocznym z ostatnich lat wygląda następująco:

Rok	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych działalności gospodarczych	Bilans
2018	1195	849	+ 346
2019	1002	768	+ 234
2020	517	471	+ 46
2021	476	510	-34

Warto również wspomnieć, że przedstawiciele Wydziału ściśle współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w Sosnowcu w zakresie przygotowywania zestawień, analiz oraz spotkań w ramach:

- Obrad Powiatowej Rady Rynku Pracy - organu opiniodawczo – doradczego prezydenta w sprawach polityki rynku pracy. Do jej najważniejszych zadań należy przede wszystkim:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich;
- wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w powiecie.
- badań do corocznego Barometru Zawodów czyli prognozy zapotrzebowania na pracowników w oparciu o listę zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz pozostających w równowadze.

Do pozostałych elementów wspierających rozwój lokalnego rynku pracy należą takie inicjatywy jak:

- organizacja i przeprowadzenie miejskiej loterii PIT, w której mieszkańcy miasta mogą wygrać atrakcyjne nagrody. Loteria jest formą promocji, która ma zachęcać mieszkańców Sosnowca do płacenia podatków w mieście, ale również ma być zachętą do zamieszkania w naszym mieście.
- przygotowywanie programu Sosnowieckiej Karty Miejskiej (obecnie - w trakcie przetargu), który z jednej strony poprawi i uatrakcyjni ofertę kulturalno-rozrywkową miasta, ale w dłuższej perspektywie czasu pozwoli lokalnym przedsiębiorcom przedstawić specjalną ofertę dla mieszkańców.

Inne Działania

W ramach wieloletniej prognozy dla Sosnowca na lata 2021-2040 możemy znaleźć wiele działań ukierunkowanych na wsparcie lokalnego rynku pracy. Do najbardziej aktualnych należą następujące projekty realizowane w ostatnich latach przez:

Wydział Edukacji:

- „Kompetencje zawodowe kluczem do sukcesu”

Cel: Poprawa jakości kształcenia oraz ulepszenie oferty kształcenia zawodowego, podniesienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych uczniów oraz wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia poprzez organizację kursów i szkoleń dostosowanych do aktualnych potrzeb rynku pracy, podniesienie oferty placówki poprzez dostosowanie sal i doposażenie pracowni zawodowych w sprzęt i materiały dydaktyczne (CKZIU nr 1)

- "Edukacja krokiem do sukcesu zawodowego II etap " w ramach RPO W ŚL 2014-2020, Priorytet XI, Działanie 11.2, Poddziałanie 11.2.1. Wsparcie szkolnictwa zawodowego - ZIT

Cel: Wzmocnienie zdolności do zatrudnienia absolwentów placówek kształcenia zawodowego poprzez poprawę jakości procesu kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej CKZIU w Sosnowcu ul. Grota Roweckiego 64 do potrzeb rynku pracy.

- „Staż zagraniczne w Austrii - czas na dobry start”

Cel: Podniesienie kompetencji zawodowych uczniów, poznanie zagranicznego rynku pracy, zwiększenie konkurencyjności na rynku polskim i europejskim

Wydział Polityki Społecznej w ramach środków z EFS:

Tytuł projektu: Aktywne Centrum – Szansa dla Nas! - II edycja.

Planowana ilość osób objętych wsparciem w ramach projektu (osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym bezrobotni): 93.

Okres realizacji projektu: 2020-07-30 - 2022-12-31.

Dofinansowanie EFS: 1 381 671,51 zł.

Ogółem planowane jest, że w szkoleniach zawodowych weźmie udział 30 osób.

Aktualnie kwalifikacyjne kursy zawodowe zakończyło 15 osób. Jednocześnie podpisano umowy stażowe dla 12 osób (7 w trakcie, 5 zakończonych). Wszystkie działania dla osób bezrobotnych prowadzone są pod nadzorem merytorycznym doradcy zawodowego oraz pośrednika pracy, którzy tworzą wraz z uczestnikami ścieżki zawodowe mające na celu dobranie najkorzystniejszych form wsparcia osób bezrobotnych. Ponadto wszyscy uczestnicy projektu mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego oraz coachingu, co ma wpływ na wzrost wydajności zawodowej uczestników, zwiększenie motywacji do pracy oraz skrócenie procesu podejmowania decyzji o podjęciu zatrudnienia.

Tytuł projektu: Wejdz do gry, bądź aktywny zawodowo.

Planowana ilość osób objętych wsparciem w ramach projektu (osoby bezrobotne po 30. roku życia zarejestrowane w PUP): 81.

Okres realizacji projektu: 2020-09-01 - 2022-08-31.

Dofinansowanie EFS: 1 096 367,40 zł.

W ramach projektu realizowane są następujące działania:

- 1) indywidualizacja wsparcia oraz dobór jego najkorzystniejszych form w oparciu o analizę umiejętności, predyspozycji i potrzeb rozwoju zawodowego uczestników projektu, jak również zapotrzebowania lokalnego rynku pracy;
- 2) staże zawodowe dla uczestników wymagających nabycia doświadczenia zawodowego oraz pomocy w wejściu na rynek pracy;
- 3) szkolenia zawodowe dla uczestników bez kwalifikacji zawodowych;
- 4) poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy dla wszystkich uczestników,